

מרים חסן עבד אלקרים חמאד ואח'
על ידי ב"כ עוה"ד שלומי זכריה ואח'
מרח' דוד חכמי 12, תל אביב 6777812 תל-אביב יפו
טלפון: 03-5275273; פקס': 03-5275274

העותרים

נגד

מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון ואח'
על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טל': 073-3925305; פקס': 02-6467011

המשיבים

תצהיר תשובה מטעם המשיבים

1. אני הח"מ, אלוף תמיר ידעי, משמש בתפקיד מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון.
2. אני עושה תצהירי זה מטעמם של המשיבים בתשובה לצו על תנאי שניתן ביום 21.6.2020. וכך לשון הצו על תנאי:

א. מדוע לא ימנע המשיב 1 מלהחיל את הצו בדבר מבנים בלתי מורשים (הוראת שעה) (עמונה) (יהודה ושומרון) (מספר 1780), התשע"ז-2017 (להלן: צו התיחום) על העותרים, אנשים מטעמם ושאר בעלי האדמות המצויות בשטח צו התיחום ומדוע לא יאפשר להם גישה חופשית לאדמותיהם.

ב. מדוע לא ייאכף צו התיחום ביחס לבינוי הבלתי חוקי והפלישות הקיימות בשטח צו התיחום".

3. סוגיית תחולת צו התיחום נבחנה לאחרונה על ידי, והוחלט להאריך את צו התיחום בשנה נוספת, ובמסגרת זו צו התיחום לא יחול על תושבים פלסטינים, לרבות העותרים או בעלי אדמות אחרים בתחום הצו. זאת, למעט השטחים בהם מצויים גידולים חקלאיים של ישראלים שטרם פנו, ועד לפינוים, כמפורט מטה ביחס לסעד השני, וזאת נוכח שיקולי ביטחון וסדר ציבורי.

למען הסר ספק יוער שההחלטה כאמור מצו התיחום אינה כובלת את שיקול דעת המפקד הצבאי, להורות על הגבלות כניסה ביטחוניות נוספות ככל שאלו יידרשו למען השמירה על הביטחון והסדר הציבורי, בהתאם להערכת המצב המבצעית השוטפת בשטח.

4. באשר לסוגיית אכיפת צו התיחום. כיום, על רקע בדיקות עדכניות שבוצעו בתקופה האחרונה, אין בשטח התיחום הפרות נוספות, לבד מהגידולים החקלאיים אליהם נידרש כעת.

5. ביחס לחלקות בהן מצויים גידולים חקלאיים המעובדים על ידי ישראלים, ישנה הבחנה בין שלושה סוגים של חלקות. בתמצית, ביחס לשני סוגים של חלקות הרי שהוחלט במערכת הביטחון כי תתבצע אכיפה במסגרת זמנים שתפורט בהמשך. באשר לסוג השלישי, הרי שנוכח התפתחות מהתקופה האחרונה, שנבעה ממתן היתר עסקה לחברות בבעלות ישראלים, הוחלט במערכת הביטחון שלא לאכוף את צו התיחום בחלקות בהן יש גידולים המעובדים על ידי חקלאים ישראלים, ואשר לאחרונה ניתן ביחס לחלקות אלו היתר עסקה. הכל כפי שיפורט מיד.

6. נוכח העמדה העדכנית האמורה, אשר נרחיב על אודותיה מיד, העתירה במתכונתה הנוכחית התייתרה למעשה. עם זאת, וכאמור, המשיבים יבקשו כי יתאפשר להם להגיש תצהיר משלים, וזאת רק ביחס ללוח הזמנים לפינוי חלק מהחלקות בהן מצויים גידולים חקלאיים.

רקע עובדתי

7. צו התיחום, מושא העתירה, הוצא מכוח הסמכות המסורה למפקד הצבאי באזור. צו התיחום החיל את רוב ההסדרים המצויים בצו בדבר מבנים בלתי מורשים (הוראת שעה) (יהודה והשומרון) (מס' 1539), התשס"ד-2003 (להלן – **צו בדבר מבנים בלתי מורשים**), אולם עומד כחקיקה ראשית בפני עצמו.

8. צו התיחום מפנה בהוראותיו להסדר ולהוראות הקבועות בצו בדבר מבנים בלתי מורשים וקובע כי הוראות אלו יחולו כחלק מצו התיחום עצמו, בכפוף לשינויים המפורטים בצו התיחום. ראו סעיף 2 לצו התיחום:

"לצורך צו זה, ייראו בהוראות הצו בדבר מבנים בלתי מורשים כחלות, בכפוף לשינויים המפורטים בצו זה".

הצו בדבר מבנים בלתי מורשים מהווה דבר חקיקה מכוחו ובהתאם לו מוציא המפקד הצבאי הכרזות על שטחים מתוחמים. עם זאת, בניגוד להכרזות התיחום שהוצאו בעבר, צו התיחום מושא העתירה נוסח כמעשה חקיקה ראשית העומד אף ברשות עצמו.

9. הצו בדבר מבנים בלתי מורשים והוראותיו עמדו לביקורת שיפוטית ואושרו בפסקי דין מפורשים שקבעו כי מדובר במעשה מינהלי תקין, העומד במבחני החוקתיות והחוקיות.

לעניין זה, ראו: בג"ץ 548/04 **אמנה תנועת ההתיישבות נ' מפקד כוחות צה"ל** (פורסם באר"ש, 26.2.2004) (להלן – **עניין אמנה**); דנג"ץ 2309/04 **אייכנשטיין נ' אריאל שרון, ראש הממשלה** (פורסם באר"ש, 21.3.2004) (להלן – **עניין אייכנשטיין**).

10. ככלל, משמעות הכרזה על שטח מתוחם היא שהחל מזמן מסוים לאחר פרסום ההכרזה, חל איסור על כל אדם להיכנס ולשהות בתחום ההכרזה, וכן שיש לפנות בתוך פרק זמן זה כל מבנה או רכוש שנמצאים במקום, שאם לא כן, מפקד כוחות צה"ל או מי מטעמו יהא רשאי לפנות מבנים ורכוש אלו.

11. סעיף 6 לצו בדבר מבנים בלתי מורשים קובע סייגים לתחולת הוראות סעיפים 4 ו-5 העוסקים באיסורי הכניסה והשהייה ובהוצאת הרכוש, בהתאמה. סעיפים 6(ג) ו-6(ד) לצו קובעים:

"הוראות סעיפים 4 ו-5 לא יחולו על:

...

(ג) מי ששהייתו בתחום ההכרזה או כניסתו אליו הותרה על ידי מפקד צבאי או מי מטעמו.

(ד) רכוש שהמפקד הצבאי או מי מטעמו התיר, לאחר מועד ההכרזה, את הכנסתו לתחום ההכרזה או את הותרתו בתחום ההכרזה".

12. צו התיחום כולל אף הוא הוראות המורות על איסור כניסה לשטח המתוחם במפה המצורפת לצו או בניה בשטח זה, ומאפשר סילוק אלתר של כל בינוי, צמחים או ציוד שיימצאו בו, כל עוד צו התיחום עומד בתוקפו, בהתאם לסעיף 22(2) לצו הראשי.

13. על פי הנטען בעתירה, העותרים 1-7, או קרוביהם, היו עותרים בעתירת בג"ץ 9949/08 (להלן – **בג"ץ עמונה הראשון**) אשר הוגשה ביום 25.11.2008.

14. בבג"ץ עמונה הראשון, ביקשו העותרים את "פינוי המאחז הבלתי חוקי המכונה "עמונה".

15. ביום 25.12.2014 הורה בית המשפט הנכבד, על קבלת העתירה בבג"ץ עמונה הראשון תוך הפיכת הצו על-תנאי שהוצא בה לצו מוחלט. ראו פסקה 18 לפסק דינו של כבוד הנשיא אי גרוניס:

"לפיכך, אנו מורים על קבלת העתירה והפיכת הצו על תנאי למוחלט. על המשיבים 1-4 לפעול למימוש צווי ההריסה לכל המבנים במתחם היישוב (כפי שהתחייבו לעשות). נוכח הקושי הגלום בביצוע ההריסה, שהרי מרבית

